

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/135/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1218200946
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1218200946.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu: W. C. A., G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, L., zastúpeného: Mgr. Peter Kupka, advokát, so sídlom Hlavná 23, Trnava, proti žalovanému: Ringier Axel Springer SK, a.s., so sídlom Prievozská 14, Bratislava, IČO: 51 251 761, zastúpeného: Šoltýs & Korniet, s.r.o., , so sídlom Račianska 69, Bratislava, IČO : 36 869 694 o ochranu osobnosti, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 9C/7/2018-507 zo dňa 12. mája 2020 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odvolací súd opravuje záhlavie rozsudku súdu prvej inštancie v časti označenia žalovaného tak, že správne označenie žalovaného znie: „Ringier Axel Springer SK, a.s., so sídlom Prievozská 14, Bratislava, IČO: 51 251 761“.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal ospravedlnenia z titulu porušenia jeho práva na ochranu osobnosti. Zároveň rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

1.1. Svoje rozhodnutie odôvodnil čl. 19, čl. 23 ods. 1, 2 a 4 a čl. 154c ods. 1 Ústavy, čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej ako „Listina“) a § 10 ods. 1, § 11 a § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením s obsahom listinných dôkazov založených v spise, výsluchom žalobcu a výsluchom svedkov L. A., C. I., S. Y., W. C. J., G.. S. G.. C. B.. Žalobca v rámci svojej výpovede na pojednávaní uviedol, že namieta znenie článku, považuje sa za tolerantného človeka, avšak označenie jeho ako „nacistu“ považuje ďaleko za čiarou. Nikdy nacistický režim neobhajoval, nechválil ani neobdivoval. Jeho výroky možno boli radikálne pre niekoho, ale neboli ani nacistické ani protizákonné. Ako politik je závislý na verejnej mienke a na mienke voličov a označenie za nacistu v mienkotvornom médiu žiadnemu politikovi nepomôže. Tento výrok mu poškodil, nakoľko približne pol roka po jeho publikácii boli župné voľby, v ktorých kandidoval na predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja, kde sa ho občania pýtali, či je nacistu, pričom túto informáciu nemali mať odkiaľ, nakoľko za nacistu ho neoznačilo žiadne iné periodikum. Žiadal, aby sa mu portál F..S..sk ospravedlnil s rovnakou intenzitou, akou mu jeho meno pošpinili. S výrokom K. B. sa oboznámil krátko pred predmetnou diskusnou reláciou, kedy bol medializovaný, samotná osoba K. B. ho nezaujímá, nevie, kto to je. Čo sa týka výroku 14 slov - uviedol, že sa s ním dá súhlasiť, ale v modifikovanej podobe,

lebo v originálnej podobe je evidentne rasistický. Publikovaný článok ho nahneval a rozhodol sa brániť súdnou cestou. Poslanci strany Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko (ďalej ako „ĽSNS“) to nebrali ako relevantnú informáciu, nakoľko žalobcu poznajú a vedia, že nie je nacista. Tieto výroky na jeho rodinný život nemali žiaden negatívny dopad, ale na spoločenský a pracovný život mali, lebo musel voličom, ktorí sa na uvedenú informáciu pýtali, vysvetľovať že on nacistom nie je. Tieto výroky mali vplyv na jeho česť, dôstojnosť a vážnosť, nakoľko označenie nacista žiadnemu politikovi nepomohlo a môže mu iba uškodiť. Na otázku jeho právneho zástupcu, aké mali tieto výroky v článku vplyv na jeho uplatnenie a postavenie v spoločnosti, uviedol, že negatívny. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, že keď žalobca v televíznej relácii uviedol, „nech ma máte všetci za rasistu“ po tom, ako uviedol: „jeden výrok sa mi páčil, musíme chrániť budúcnosť bielych detí, na tom nevidím nič zlé“ (a následne žalobca pokračoval výzvou na otázku moderátora, že áno, musíme chrániť aj budúcnosť bielych detí, nie len tých iných) či mal tento dodatok „nech ma máte všetci za rasistu“ znamenať, že si v tej chvíli uvedomil kontroverznosť tohto výroku a sa od neho čiastočne dištancoval, žalobca uviedol, že každú vetu treba vnímať v kontexte a nie vytrhnúť, on citoval výrok, ktorý bol predtým uvedený v relácii a upriamil pozornosť na tento výrok, že sa ide k nemu vyjadrovať, preto ho citoval. Vsuvka „nech ma máte všetci za rasistu“, bola myslená v kontexte, že dnes ak už niekto vyjadrí slovné spojenie „biele deti“, už je považovaný za rasistu. Ak uviedol, že treba chrániť budúcnosť aj bielych detí, myslel to tak, nakoľko má také dve doma. Na otázku, ako by si mali voliči vyložiť jeho slová: „Milí pseudohumanisti, popravte ma ako extrémistu za tieto nehodné slová. Zabudol som, že dnes je v móde chrániť len budúcnosť imigrantov a kadejakých menšín,“ žalobca uviedol, že to bola reakcia na vlnu kritiky voči nemu, keď odprezentoval, že treba chrániť budúcnosť aj bielych detí, nie len tých iných. Toto z neho však nerobí nacistu. Spievanie hymny Hej Slováci za demokratické považuje, pretože je to hymna aj Matice slovenskej. Vznik prvého slovenského štátu si pripomína ako pozitívny okamih snahy Slovákov o samostatný štát, to však neznamená, že súhlasí s hrôzami, ktoré sa v tom čase diali. Rovnako ako uctieva demokraciu, ale neschvaľuje popravy gilotínami, ktoré zavádzanie demokracie sprevádzali. Na otázku, či považuje článok s nadpisom „Sprostosti XXL“ za článok spravodajský, žalobca uviedol že áno, nakoľko to je v sekcii „Správy“. Svedok W. C. J., G. v rámci svojej svedeckej výpovede uviedol, že je členom vedenia politickej strany ĽSNS (podpredseda) a poslancom Národnej rady SR za politickú stranu ĽSNS. Výroky o žalobcovi uverejnené v článku „Sprostosti XXL: Nie som historik ale nacista, vražedné čiarové kódy a iné oné?“ vníma ako veľmi negatívne, za hanlivé, nehorázne, lživé, žalobcu osobne pozná a ako jeho kolegu sa ho predmetný článok dotkol aj osobne, lebo poškodzoval meno celej strany ĽSNS. Vedenie strany o článku diskutovalo, lebo to nebolo len o žalobcovi, ale aj o dopade na stranu ĽSNS. Žalobca musel na tieto výroky v článku reagovať vysvetľovaním na mítingoch, na stretnutiach, čím sa dostával do nie pozitívneho svetla. Žalobca výroky z tohto článku po jeho zverejnení neprežíval veľmi pozitívne, ale svedok si nevšimol, že by mal článok dopad na príjem potravy alebo spánok žalobcu. Tento článok mal vplyv na žalobcov pracovný život v tom smere, že bol objektom rôznych posmeškov, v parlamente na neho verbálne útočili aj poslanci z iných strán a článok mal dopad aj na jeho voličov, mal určite menej voličov. Po uverejnení článku zaznamenal prejavy neúcty voči žalobcovi hlavne v rámci diskusných fór na internete. Je pravdou, že politická strana ĽSNS využíva všetky možné prostriedky na sebaaprezentáciu. Svedok C. I. v rámci svojej svedeckej výpovede uviedol, že je autorom článku uverejneného na portáli F.S. sk dňa 31.3.2017 s nadpisom: „Sprostosti XXL: Nie som historik, ale nacista, vražedné čiarové kódy a iné oné“, od roku 2014 je považovaný za odborníka na extrémizmus, čomu nasvedčuje aj jeho účasť na rôznych besedách, ako novinár sa živil od roku 1987. Uviedol, že rubrika „Sprostosti XXL“ zbiera čitateľský najúspešnejšie príspevky z FB stránky „Prečo ľuďom hrabe“, kde sa zaoberá nebezpečnými, vtipnými alebo inak bizarnými iracionalitami, ktoré vstupujú do našich životov. Ide o rôzne oblasti života, napr. si všíma vyjadrenia ľudí, ktorí tvrdia, že starí Egypťania boli Slovania, ktorí sa liečia čistiacimi prostriedkami a neobchádza ani témy našej spoločnosti. Táto séria má sarkastický charakter, t.j. nie je to ani publicistika, ani iný názorový žáner. Ak sa to dá k niečomu prirovnať, tak napr. Shootyho karikatúry. Sarkazmus na rozdiel od vedeckého alebo spravodajského jazyka používa hyperboly, úmyselne nadnesené vyjadrenia a symboly. Na otázku, či môže priemerný čitateľ článku uvádzaného v rámci „Sprostosti XXL“ vyhodnotiť tieto ako spravodajské informovanie alebo investigatívnu, resp. publicistiku, svedok uviedol, že už samotný názov „Sprostosti XXL“, a aj štýl jazyka, svedčí o tom, že ide o karikatúru. Nevie, prečo sa článok nachádzal v sekcii správ, to je otázka na vydavateľa, v danom prípade išlo o sarkazmus, o karikatúru. Myslí si však, že priemerne inteligentný konzument vie odlíšiť karikatúru od spravodajstva, alebo iných faktografických žánrov. Pri tvorbe tohto článku vychádzal z čitateľsky najúspešnejších príspevkov na stránke „Prečo ľuďom hrabe“ a pred uverejnením článku v „Sprostosti XXL“ si nezisťoval názor žalobcu na výrok K. B. 14 slov, nakoľko karikaturista sa nikdy nepýta objektu svojej karikatúry, aký má na to názor a toto bola

karikatúra. Svedkyňa L. A. v rámci svojej svedeckej výpovede uviedla, že je matkou žalobcu a článok, ktorý je predmetom tohto konania, na nej zanechal veľmi negatívny dojem, považuje ho za 100 % hanlivý. Uviedla, že žalobca o tomto článkoch veľa nerozprával, ale keď sa ho naňho opýtali, nebol nadšený z toho, čo sa tam píše. Žijú v malej dedine, majú tam vlastné pohostinstvo a obchod a ich zákazníci sa jej pýtali „Lubka, čo je na tom pravdy, čo bolo v tom článku?“. Svedkyňa článok čítala celý, nadšená z neho nebola, lebo je to jej syn. Články, ktorých nadpis začína „Sprostosti XXL“ berie síce s rezervou (cit.: „lebo je tam nadpis Sprostosti XXL“) ale toto sa týkalo jej syna a tu išla hneď k podstate článku. Články, ktorých nadpis začína „Sprostosti XXL“ už teraz neberie ako relevantný zdroj informácií, ale cit.: „Do vtedy som verila novinárom.“ Podľa jej názoru je sporný výrok podstatou uverejneného článku, žalobcu v diskusnej relácii O 5 min 12 sledovala, reakcie ľudí na toto jeho vystúpenie boli aj pozitívne, aj negatívne, reakcie na sociálnych sieťach svedkyňa nečíta, ale v ich dedine sa jej na tento článok pýtali. Svedkyňa S. Y. v rámci svojej svedeckej výpovede uviedla, že pôsobí ako oblasťná predsedníčka politickej strany ĽSNS. Po uverejnení predmetného článku sa jej začali pýtať členovia ich strany, či je to pravda a čo to má znamenať, že nechcú byť súčasťou strany, ktorej členom je nacistu. Výroky uverejnené v článku považuje za hanlivé a nepovažuje ich za vtipné. Žalobca sa k danému článku pred ňou nevyjadril. Po uverejnení tohto článku pobadala zmeny v správaní žalobcu, ako podpredseda strany chodieval na stretnutia s jednotlivými členmi strany a trpel tým, ako ho v tomto článku nazvali. Čo sa týka dopadu tohto článku na pracovný život žalobcu, musel vysvetľovať členom strany, že to nie je pravda. Tým, že sa nevyjadril v relácii, nikto nemal právo ho osočovať a označovať takýmto hanlivým výrokom. So žalobcom organizovali stretnutia, nakoľko kandidoval za župana v Nitrianskom kraji a na týchto stretnutiach sa ho ľudia často pýtali na predmetný článok a žalobca sa musel obhajovať. Nakoľko je tento článok stále uverejnený na stránkach portálu S.sk, tak keď majú napr. stretnutie, tak tam ľudia demonštrujú a žalobcu označujú za nacistu. Na otázku súdu, či títo demonštrujúci občania tak nečinili aj pred uverejnením predmetného článku svedkyňa uvádza, že označenie „nacistu“ nebolo konkrétne určené žalobcovi. Svedkyňa portál S.sk považuje za relevantný zdroj informácií, čítava ho a zhrzla sa po prečítaní tohto článku, nakoľko žalobcu profesionálne pozná a nie je žiadny nacistu. Na otázku, či považuje články, ktoré začínajú nadpisom „Sprostosti XXL“ za relevantný zdroj informácií, uviedla, že každý článok, ktorý je uverejnený na stránke S.sk, za relevantný zdroj informácií považuje a označenie „nacistu“ za smiešne nepovažuje. Vystúpenie žalobcu v relácii O 5 min 12 sledovala a pred publikovaním tohto článku na Facebooku reakcie ľudí ako verejnosti na osobu žalobcu nevnímala. Pred uverejnením tohto článku sa ona osobne nestretli s tým, že by ľudia osobne alebo prostredníctvom sociálnych sietí označovali žalobcu za nacistu. Strana, ktorej je členkou, a ktorej funkcionárom je aj žalobca, síce bola niekedy označovaná v minulosti ako nacistická a podobne (fašistická), ale konkrétne žalobca takto označovaný nebol; žalobca patrí k elite strany a zachováva si profesionalitu. Po prečítaní článku začala vnímať zmeny na strane členov strany a verejnosti, žalobcu začali označovať že je nacistu. Prezentácia strany ĽSNS nemá podľa jej názoru s nacizmom nič spoločné. Svedok G.. C. B. v rámci svojej svedeckej výpovede uviedol, že je žalobcov známy, pôsobil od apríla 2017 do januára 2019 v Národnej rade Slovenskej republiky ako asistent poslankyne za stranu ĽSNS L. N. a do novembra 2019 ako asistent druhej poslankyne parlamentu za stranu ĽSNS. Pracoval ako odborný asistent Slovenských dejín 20. st. na Katedre histórie filozofickej fakulty UCM v Trnave a 9 rokov v Ústave pamäti národa. Uviedol, že žalobcu za nacistu nepovažuje, lebo podľa jeho názoru nespĺňa znaky nacistickej ideológie. Vystúpenie žalobcu v relácii O 5 minút 12, kde sa vyjadril, že nie je historik videl, aj o tom čítal. Na základe žalobcovej odpovede, ich osobného vzťahu a ani na základe jeho odborných skúsenosti určite nemal dojem že by bol žalobca nacistu, alebo že by sa prihlásil k nacistickej ideológii. Žalobca bol predmetným článkom pošpinený a osočený, nie je možné považovať za satiru.

1.2. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalovaný, ako prevádzkovateľ internetového portálu S.sk (F.S.sk), dňa 31.03.2017 o 00:00 hod. zverejnil článok autora C. I. s nadpisom: „Sprostosti XXL: Nie som historik, ale nacistu, vražedné čiarové kódy a iné oné“. V rámci podtitulku bolo konštatované: „Sprostosti sme doteraz vydávali skôr sporadicky a nepravidelne. Boli ale vždy veľmi úspešné, a preto prechádzame na skúšobnú pravidelnú bázu týždennú. Sprostostí bude sedem, ako smrteľných hriechov a ako bonus priložíme odkazy na články, ktoré považujeme za kvalitné a múdre.“ V samotnom texte článku bolo ďalej doslova uvedené: „Pripomíname, že ide o výber z facebookovej stránky Prečo ľudom hrabe, ktorá sa orientuje na zbieranie a komentovanie, povedzme, najnemúdrejších výplodov našich spoluobčanov. Držte si klobúky, aby vám nevybuchla hlava, ideme na to. Mediálnou udalosťou týždňa bolo asi vystúpenie nacistu A. v diskusnej relácii RTVS. Hovorím nacistu, lebo sa k tomu sám v priamom prenose prihlásil. Odmietol sa vyjadriť k deportáciám Židov zo Slovenska s tým, že nie je historik a verejne sa prihlásil k výroku K. B. 14 slov, čo je jednou z mantier nacizmu (14 je číselným

symbolom. No a Admin Obézny Chrapúň pripravil tento zemitý obrázok:“ Nasledoval obrázok žalobcu uverejnený na predmetnej facebookovej stránke Prečo ľuďom hrabe, kde je vyobrazený žalobca s textom: „Holokaust neodsudzujem ani neschvaľujem. Nie som historik... preto sa v politike venujem veciam, ktorým rozumiem. Napríklad očkovaniu.“ Ďalej sa v článku píše: „Ale nielen nacizmom ľuďom hrabe. Táto dáma je neohrozená bojovníčka proti čiarovým kódom, ktoré zrejme rušia účinky čistiaceho prostriedku na bazény, ktorý pije (chlórdioxid solution) s uverejnením facebookovej diskusie. Do spisu bol založený celý článok uverejnený dňa 31.03.2017 o 00:00 hod. autora C. I. s nadpisom: „Sprostosti XXL: Nie som historik, ale nacista, vražedné čiarové kódy a iné oné“ (č.l. 19 - 28 spisu), printscreeny komentárov používateľov Facebooku z facebookovej stránky Prečo ľuďom hrabe, v ktorej komentovali vystúpenie žalobcu v relácií O 5 minút 12 (č.l. 50 spisu), volebný program politickej strany ĽSNS, v zmysle ktorého napr. v bode 2 SPRÁVÍME PORIADOK S PARAZITMI V OSADÁCH avizujú že „ochránime ľudí pred stupňujúcim sa cigánskym terorom“ (č.l. 51-54 spisu). Súd prvej inštancie sa oboznámil aj s nahrávkou diskusnej relácie RTVS O 5 minút 12 (dátový nosič USB č.l. 59 spisu) zo dňa 26.3.2017, kde vystupoval žalobca ako diskutujúci hosť a v konaní neboli sporné ani žiadne z jeho výrokov, ktoré tam odzneli. Žalobca nespochybnil, že v tejto diskusnej relácií uviedol: „,...dištancujem sa, ale jeden výrok sa mi páčil. Musíme chrániť budúcnosť bielych detí na tom nevidím nič zlé,“ a následne: „,...nech ma máte všetci za rasistu, ale ja si myslím áno mali by sme chrániť my aj budúcnosť bielych detí, nielen tých iných“. (čas 37:29) Tiež nebolo v konaní sporné že žalobca na otázku ohľadne deportácií židovského obyvateľstva počas trvania Slovenského štátu uviedol: „Neviem sa k tomu vyjadriť, rešpektujem, že si pripomíname výročie nejakých transportov. Ja som vtedy nežil, nepamätám si to, nezažil to nikto z nás. Beriem to ako historickú udalosť, ak mám byť úprimný zaujíma ma to len ako dejinná udalosť.“ Na pripomienku moderátora, že žalobca nežil ani 14.3.1939, ale oslavuje to ako slovenskú štátnosť, žalobca odpovedal: „,Oslava slovenskej štátnosti je trochu iná udalosť. Mňa zaujíma história, ktorá sa dotýka nás všetkých, ktorú sme aj my zažili. Nikto si nespomenul, že v piatok bolo 18. výročie bombardovania Juhoslávie útočnými vojskami Severoatlantickej aliancie.“ (čas 01:17:48) K téme židovských deportácií z územia Slovenska za čias Slovenského štátu žalobca uviedol: „Je nám ľúto každého transportovaného alebo vyvezeného človeka. Tak sa to riešiť nemá. Takéto populačné problémy sa neriešia týmto spôsobom. Nevieť sa k tomu vyjadriť. Nevieť či čakáte, že budem cítiť nejaký syndróm večnej viny.“ (čas 01:18:55) Na otázku moderátora ohľadom 70 tisícov ľudí poslaných na smrť žalobca uviedol: „,...ja to beriem ako historický fakt, nemám sa prečo k tomu vyjadrovať.“ Na otázku moderátora, či tieto deportácie žalobca neodsudzuje odpovedal: „Neschvaľujem to, ani to neodsudzujem.“ Po následnej diskusii, kedy všetci spolu diskutujúci odsúdili deportácie židovského obyvateľstva a otázke moderátora: „Prečo to neodsúdate aj vy?“ žalobca odpovedal „Pretože nie som historik a neviem, aké boli historické okolnosti... nekladajte mi nejaké historické názory, ku ktorým sa neviem vyjadriť, pretože nie som historik.“ (čas 01:30:40)

1.3. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci ustálil, že predmetom sporu je primerané morálne zadostučinenie (ospravedlnenie), ktoré si žalobca uplatňuje voči žalovanému z titulu porušenia jeho práva na ochranu osobnosti (občianska česť a ľudská dôstojnosť). Žalobca je fyzická osoba, slovenský politik, bol poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, podpredseda politickej strany ĽSNS a je poslanec Európskeho parlamentu zvolený za ĽSNS. Žalovaný je prevádzkovateľom internetového spravodajského portálu F..S.sk, zameraného na poskytovanie informácií z aktuálneho diania z domova a zo zahraničia. Žalobca sa v konaní domáhal voči žalovanému uverejnenia ospravedlnenia na internetovom portály S..sk (F..S.sk) za neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu jeho osobnosti spôsobenými výroky uverejnenými dňa 31.3.2017 v článku: „Sprostosti XXL: Nie som historik, ale nacista, vražedné čiarové kódy a iné oné“, konkrétne výroky: „Mediálnou udalosťou týždňa bolo asi vystúpenie nacistu Uhríka v diskusnej relácii RTVS. Hovorím nacistu, lebo sa k tomu sám v priamom prenose prihlásil. Odmietol sa vyjadriť k deportáciám Židov so Slovenska s tým, že nie je historik a verejne sa prihlásil k výroku K. B. 14 slov, čo je jednou z mantier nacizmu (14 je číselným symbolom). Svoj nárok na právnu ochranu svojej osobnosti odôvodnil tým, že bol v článku nepravdivo označený ako „nacista, ktorý sa v priamom prenose prihlásil k tomu, že je nacista, a ktorý sa v verejne prihlásil k výroku K. B. 14 slov“, pričom uvedené bolo prezentované ako fakt a nie akohodnotiaci úsudok, išlo ale o nepravdivé tvrdenie a tým aj o neoprávnený zásah do jeho práv na ochranu osobnosti. Týmto článkom bola neoprávnené zasiahnutá mravná integrita jeho osobnosti, bola znížená jeho dôstojnosť, česť a vážnosť, vo vzťahu k spoluobčanom bolo ohrozené jeho postavenie, bolo ohrozené jeho uplatnenie sa v spoločnosti a tieto vyjadrenia boli objektívne spôsobilé prívodiť mu ujmu na jeho cti, dôstojnosti a vážnosti.

1.4. V prejednávanej veci podľa prvoinštančného súdu vznikol konflikt medzi slobodou prejavu v zmysle čl. 17 a právom na ochranu cti a dobrej povesti v zmysle čl. 10 Listiny. Súd musí zvažovať na základe konkrétnych okolností daného prípadu, či výrok dosahuje takú intenzitu, že zasahuje do práva na ochranu osobnosti danej osoby, či je situácii primeraný, či v danom prípade treba preferovať právo na ochranu cti a dobrej povesti dotknutej osoby alebo uprednostní právo na slobodu prejavu a šírenie informácií. Občiansky zákonník v § 11, ako aj Listina v článku 10 ods. 1 poskytujú ochranu proti porušeniu práva na česť, ku ktorému môže dôjsť skutkovými tvrdeniami, ktoré sú nepravdivé alebo hodnotiacimi úsudkami, ktoré nie sú vecné, t.z., že nevychádzajú z pravdivých skutočností (podkladov) ako premís pre hodnotiaci úsudok. Ak nie sú tieto predpoklady pre úsudok pravdivé a je hodnotiaci úsudok difamujúci, nemožno kritiku považovať za prípustnú. Skutkové tvrdenie je tvrdenie, o ktorom možno jednoznačne povedať, že je pravdivé alebo nepravdivé. Hodnotiaci úsudok je naopak tvrdenie, ktorého pravdivosť sa nedá objektívne preukázať. Hodnotiace úsudky používajú silnú ochranu slobody prejavu. Tam, kde tvrdenie je hodnotiacim úsudkom, môže primeranosť zásahu závisieť od toho, či existuje dostatočný skutkový základ pre napadnuté tvrdenie. Podľa názoru súdu, sporné označenia žalobcu v článku, ktoré tvorili skutkový základ predmetnej žaloby, nie sú skutkovým tvrdením, ale hodnotiacimi úsudkami autora, vyjadrené vo forme politickej satiry. Právo domáhať sa ochrany svojej osobnosti majú samozrejme tak politici, ako aj ostatné verejné činné osoby. V ich prípadoch je však meradlom posúdenia skutkových tvrdení a hodnotiacich úsudkov oveľa väčšie v prospech pôvodcu takýchto výrokov. Je to dané skutočnosťou, že osoba vstupujúca na verejnú scénu musí počítať s tým, že ako osoba verejne známa bude pod drobnohľadom verejnosti, ktorá sa zaujíma tak o jej profesný, ako aj súkromný život a súčasne ho bude hodnotiť, zvlášť keď ide o osobu, ktorá spravuje verejné záležitosti. Verejnosť je oprávnená byť o týchto osobách informovaná. Prezentácia údajov o takejto osobe a ich prípadná kritika však musí súvisieť s verejnou činnosťou, ktorú daná osoba vykonáva. Hranice prijateľnosti kritiky sú teda širšie u politikov ako u súkromnej osoby. Politik nevyhnutne a vedome predkladá širokej verejnosti ku kontrole každé svoje slovo a čin a preto musí prejsť vyššiu stupeň tolerancie. To sa však nevzťahuje na prípady údajov o dotknutej osobe, ktoré sú nepravdivé. Čím viac obsah prejavu súvisí s verejnou činnosťou dotknutej osoby, tým viac bude tento prejav chránený slobodou prejavu. Základnou kategóriou verejne činných osôb sú politici (Oberschlick proti Rakúsku).

1.5. V článku, ktorý zverejnil žalovaný dňa 31.3.2017 o 00:00 hod. na svojom internetovom portáli F.S.sk s názvom: „Sprostosti XXL: Nie som historik, ale nacista, vražedné čiarové kódy a iné oné“, ktorého autorom je C. I., boli zverejnené hodnotiace úsudky, ktoré mali povahu politickej satiry. Odhliadnuc už od nadpisu článku - Sprostosti XXL - je z celého článku zrejme, že tento nie je serióznym spravodajským článkom, ale satirickým zhrnutím aktuálnych tém, kde autor článku glosuje jednak súčasné dianie v spoločnosti a v rámci neho aj žalobcove vtedy aktuálne vystúpenia v diskusnej relácii na RTVS O 5 minút 12, kde ako jediný spomedzi všetkých diskutujúcich vyslovene neodsúdil deportácie židovského obyvateľstva počas prvého slovenského štátu s odôvodnením, že nie je historik, pričom táto veta v tom čase výrazne zarezovala slovenskou spoločnosťou a stala sa terčom vtipov a ľudovej satiry. Satira síce môže vychádzať z reálnych faktických základov, ale spravidla je založená na preháňaní, zámernej zámene kontextov, vytváraní fiktívnych dejov a situácií, ktoré iba parodujú iné skutočné deje či situácie. Politická satira ako taká, nie je spôsobilá privodiť žalobcovi neoprávnený zásah do jeho práv na ochranu osobnosti, a ani mu privodiť nejakú ujmu, nakoľko musí byť každému čitateľovi zrejme, že sa v danej veci jedná o humoristický, žurnalistický útvar a tvrdenia či hodnotenia tam obsiahnuté nie sú myslené vážne. V konaní bolo preukázané, že autor článku „Sprostosti XXL: Nie som historik, ale nacista, vražedné čiarové kódy a iné oné“ napadnutými výrokmi hyperbolizoval politický profil žalobcu, vyjadril nimi svoj hodnotiaci úsudok na verejné vystupovanie žalobcu ako politika (najmä v súvislosti s jeho vtedy aktuálnym vystúpením v diskusnej relácii vo verejnoprávnom médiu) a nie ako súkromnej osoby. Označenie žalobcu ako nacistu, ktorý sa k nacizmu a k výroku K. B. verejne prihlásil, vyjadrovalo podľa názoru súdu satirické, resp. zosmiešňujúce opísanie názorov žalobcu ako politika, tento článok sa týkal verejného postavenia žalobcu, pričom spôsob tohto vyjadrenia nevybočil z medzí prijateľnej kritiky, a ani nemohol vyvolať u priemerne uvažujúceho čitateľa dojem, že informácie tam uverejnené by mali byť serióznymi spravodajskými faktami, a tým sa ani v žiadnom smere nemohli dotknúť osobnej integrity žalobcu.

1.6. Sloboda prejavu v sebe zahŕňa nielen povinnosť novinára či vydavateľa pravdivo informovať verejnosť, ale zároveň aj právo podrobiť kritike jednotlivé činy osôb zúčastňujúcich sa verejného života (takým žalobca nepochybne je). V rámci tejto kritiky môžu byť uvádzané aj hodnotiace úsudky, ktoré v sebe nesú prvky nadsázky, zveličenia či preháňania. Sloboda prejavu v tomto prípade nestojí na

uvádzaní strohých a nepochybných faktov, ale predstavuje možnosť posudzovať, hodnotiť, kritizovať, vysmievať sa, nastoľovať témy pre diskusiu o kontroverzných témach, dokonca i preháňať. Na prijatie hodnotiaceho úsudku autor nie je povinný zisťovať stanovisko respondenta, najmä v prípade, že ide o úsudok kritického alebo satirického obsahu, ktorý sa zjavne dotknutej osobe nebude páčiť. V tomto prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu a sloboda prejavu a v nej zahrnutá sloboda šírenia vlastného názoru v tomto prípade neprekročila ústavnoprávne mantinely, ani hranice primeranosti. Napadnuté výroky v článku sa netýkali žalobcu ako súkromnej osoby, ale sa týkali jeho verejného pôsobenia ako politika, pričom boli k danej situácii primerané a taktiež boli realizované spôsobom, ktorý neprekročil hranicu slušnosti a prípustnosti. Pre demokratický štát, akým je Slovenská republika, je dôležitá sloboda prejavu a šírenie informácií, či už pochvalných alebo kritických. Žalobca ako verejne činná osoba, ktorá v čase uverejnenia predmetného článku bol osobou väčšine občanom SR známou ako politik, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky a podpredseda politickej strany ĽSNS, je povinný znášať väčšiu mieru kritiky. Preto aj meradlo posúdenia skutkového tvrdenia žalobcu ako vrcholného politika je v tomto prípade oveľa miernejšie v prospech novinára, resp. autora článku. Žalobca navyše v konaní nepreukázal žiadne negatívne dopady uverejnenia výrokov v článku na svoju osobu. Vychádzajúc z rozsahu žalobného návrhu, vykonaných dôkazov a podrobiac ustálený skutkový stav skúmaniu z hľadiska existencie dvoch základných ústavných práv, a to práva na slobodu prejavu a šírenie informácií a práva na ochranu osobnosti (v rozsahu ochrany jej dieľčích elementov, a to cti, dôstojnosti a dobrého mena), súd prvej inštancie konštatoval, že nároku uplatňovanému v tomto konaní nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v podobe vyhovenia žalobe. Uverejnením predmetných výrokov v článku nedošlo zo strany žalovaného k takému zásahu do ochrany osobnosti žalobcu, ktorý by bol neoprávnený a zároveň spôsobilý privodiť mu ujmu a preto žalobu na ochranu osobnosti s poukazom na citované ustanovenia zákona ako nedôvodnú zamietol.

1.7. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. Nakoľko žalovaný mal vo veci plný úspech, vznikol mu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi a to v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p..

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil ďalšie konanie. Vytkol súdu prvej inštancie, že nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsudok považoval za formalistický a nepreskúmateľný pre zmätočnosť, nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. V článku boli uvedené výroky v tom zmysle, že žalobca je nacista, žalobca sa v priamom prenose prihlásil k tomu, že je nacista, žalobca sa verejne prihlásil k výroku K. B. 14 slov, čo bolo prezentované v článku ako fakt, a to bez uvedenia akýchkoľvek dôkazov, resp. iných dôveryhodných poznatkov o osobe žalobcu, ktoré by žalovaného oprávňovali k takému záveru. Uvedený článok neobstojí ani ako zjednodušenie a preháňanie, pretože aj v tejto rovine je neprimeraný. Jednalo sa teda zo strany žalovaného zverejnením článku o neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu podľa § 11 Občianskeho zákonníka. Článkom bola neoprávnene zasiahnutá mravná integrita osobnosti žalobcu, bola znížená žalobcova dôstojnosť, česť a vážnosť a vo vzťahu k spoluobčanom a bolo ohrozené jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Označenie žalobcu ako „nacistu, ktorý sa v priamom prenose prihlásil k tomu, že je nacista a ktorý sa verejne prihlásil k výroku K. B. 14“, nie je v súlade s vnútorným presvedčením žalobcu, ani s jeho politickým presvedčením, pôsobí hanlivo a je spôsobilé privodiť žalobcovi stratu popularity u verejnosti. Vzhľadom na uverejnenie výrokov v jednom z najčítanejších internetových portálov na Slovensku so širokým vplyvom na verejnosť bola bez akýchkoľvek pochybností znížená dôstojnosť, česť a vážnosť žalobcu vo vzťahu k obyvateľom Slovenska (táto skutočnosť nemôže byť sporná). Podmienkou občianskoprávnej ochrany cti je to, aby bol zásah objektívne spôsobilý takú ujmu osobnosti občana privodiť, čo v tomto prípade nepochybne cez nepravdivé označenie žalobcu ako „nacistu, ktorý sa v priamom prenose prihlásil k tomu, že je nacista a ktorý sa verejne prihlásil k výroku K. B. 14“ bolo splnené. Nie je tu rozhodujúce, či skutočne došlo k ujme, postačuje objektívna spôsobilosť príslušného konania spôsobiť takú ujmu - nepravdivé označenie žalobcu ako „nacistu, ktorý sa v priamom prenose prihlásil k tomu, že je nacista, a ktorý sa verejne prihlásil k výroku K. B. 14“, bolo jednoznačne objektívne spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu na jeho cti, dôstojnosti a vážnosti. K úspešnému uplatneniu práva na

ochranu osobnosti stačí zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, pričom vyvolanie následkov sa nevyžaduje. Zverejnenie článku bolo už samo o sebe takým zásahom, ktorý bol spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva žalobcu chránené podľa § 11 Občianskeho zákonníka, a to práva žalobcu na ochranu jeho dôstojnosti, vážnosti, cti, postavenia a uplatnenia v spoločnosti.

2.1. Z výsluchu svedkyne L. A. podľa žalobcu vyplývalo, že vnímala článok negatívne, výroky za hanlivé. Žalobcovo správanie sa po uverejnení článku zmenilo k smutnému, uzavretému. Z výsluchu svedkyne S. Y. vyplývalo, že po uverejnení článku sa začali členovia politickej strany pýtať, či je to pravda, čo to má znamenať, a že nechcú byť súčasťou strany, ktorej je nacista. Svedkyňa považovala výroky za hanlivé. Nepovažovala výroky za vtípné. Žalobca trpel tým, ako ho nazvali v článku. Žalobca sa musel na mítingoch obhajovať. Žalobca bol na mítingoch označovaný za nacistu. Svedkyňa sa zhrozila z článku, nakoľko žalobcu pozná a žalobca nie je žiadny nacista. Svedkyňa nepovažovala označenie za nacistu za smiešne. Po uverejnení článku začala verejnosť označovať žalobcu za nacistu. Z výsluchu svedka C. J. vyplývalo, že výroky z článku zanechali u svedka veľmi negatívne dojmy, výroky považoval za hanlivé, nehorázne a lživé. Žalobca musel na výroky reagovať vysvetľovaním na mítingoch, stretnutiach, čím sa dostával do nie pozitívneho svetla. V pracovnom živote bol objektom posmeškov, v Národnej rade Slovenskej republiky na žalobcu útočili poslanci z iných strán verbálne. Článok mal dopad na voličov žalobcu, mal ich určite menej. Na diskusných fórach zaznamenal prejavy neúcty. Zaregistroval negatívne vyhlásenia po uverejnení článku.

2.2. Vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku žalobca namietal, že článok bol pre svoju povahu nevhodne umiestnený v rubrike Správy. Dokonca sám autor charakterizoval rubriku ako sarkastickú, pričom sarkazmus je uštipačný, bezohľadný, zraňujúci výsmech sprevádzaný cynickým autoritatívnym postojom, zvyčajne vyjadruje aj pohrdanie a na rozdiel od irónie, ktorá chce byť pochopená, sarkazmus komunikáciu skôr prerušuje a odmieta. Uvedené sponchýbňuje úmysel prezentovať článok ako satiru. Neobstojí preto ani vysvetlenie autora článku, že sa jednalo o karikatúru. Karikatúra je úmyselne skreslené a prehnané zobrazenie osoby alebo javu. V literatúre je to presnejšie charakteristika, v ktorej sa hyperbolizujú vlastnosti človeka, a to vonkajšie, vnútorné, povahové alebo charakterové. Označenie žalobcu ako „nacistu, ktorý sa v priamom prenose prihlásil k tomu, že je nacista, a ktorý sa verejne prihlásil k výroku K. B. 14“ bolo neprimeraným hodnotiacim úsudkom z nasledovných dôvodov: 1/ Nemá žiadny relevantný faktický základ od ktorého by sa odvíjal (chýba súvislosť medzi hodnotiacim úsudkom a tvrdými skutkovými okolnosťami, ktoré by ho dostatočne podporovali resp. odôvodňovali). Dôkazné bremeno preukázania pravdivosti skutkových dejov, z ktorého má vychádzať hodnotiaci úsudok zaťažovalo žalovaného, pričom žalovaný ho neuniesol. V konaní nebolo preukázané, že by žalobca bol neonacistom, a ani že by sa žalobca prihlásil k výroku K. B. 14, ani na úrovni takých skutkových dejov, z ktorých by sa dal, čo i len vyvodzovať v úvahách takýto záver. 2/ Medze novinárskej slobody prehádzať a provokovať boli prekročené. 3/ Vybočuje z medzí v demokratickej spoločnosti všeobecne uznávaných pravidiel slušnosti. 4/ Nejedná sa o prípustnú kritiku, ktorá by bola vecná, konkrétna a primeraná (zodpovedajúca) čo do obsahu, formy a miesta. Táto kritika nevychádzala z pravdivých skutočností (podkladov) ako premís pre hodnotiaci úsudok, t. j. nebola vecná. Táto kritika nebola podporená relevantnými konkrétnymi argumentmi, t. j. nebola konkrétna, chýbal konkrétny skutkový základ, ktorý by bol pravdivý a nezavádzal by čitateľov. Táto kritika nebola ani primeraná účelu. Kritika nesmie sledovať cieľ prípadného odsúdenia, ohovárania, škandalizovania alebo urážky určitej fyzickej osoby. Na tejto skutočnosti nemôže zmeniť nič ani skutočnosť, ak dotknutou fyzickou osobou je tzv. osoba verejného záujmu (z Ro NS ČR z 27.9.2000, sp. zn. 30Cdo/964/2000). 5/ Nebolo umožnené čitateľovi urobiť si vlastný hodnotiaci úsudok, neboli podané úplné informácie potrebné na priestor pre vytvorenie vlastného názoru čitateľa. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 84/2011 zo dňa 13. októbra 2011, podľa ktorého pokiaľ niektorý novinový článok obsahuje aj hodnotiace úsudky autora, je potrebné, aby v ňom bol opísaný relevantný skutkový dej (skutkové tvrdenie) takým spôsobom, ktorý umožňuje čitateľovi urobiť si vlastný hodnotiaci úsudok. Článok, ktorý to neumožňuje, môže byť so zreteľom na individuálne okolnosti určitej veci neoprávneným zásahom do osobnostných práv (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 61/2000 publikovaný v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/2001). Ďalej žalobca citoval z rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 2796/2005 zo dňa 31. augusta 2006, a sp. zn. 30Cdo/3024/2011 zo dňa 31. mája 2012. Článok vyvolával zavádzajúcu predstavu o žalobcovi v rozpore s chýbajúcim kontextom celého vyjadrenia žalobcu v televíznej relácii. Výroky predstavovali neoprávnenú kritiku, bez základu v príslušných objektívne existujúcich skutkových okolnostiach. Súdna prax pripúšťa možnosť použiť v

rámci kritiky aj relatívne ostrejšie výrazy, ktoré sprevádzajú výmenu polemických názorov. Nemožno však opomenúť, že takto použité výrazy sú vo svojej podstate koncentrovaným kritickým hodnotením osoby, voči ktorej sú namierené. Preto aj v takomto prípade je nevyhnutné, aby takéto hodnotenie malo svoj základ v príslušných objektívne existujúcich skutkových okolnostiach, pretože v opačnom prípade by išlo o neoprávnenú kritiku. Označenie žalobcu ako „nacistu, ktorý sa v priamom prenose prihlásil k tomu, že je nacist a ktorý sa verejne prihlásil k výroku K. B. 14“ nebolo podané v článku rovine satiry, či glosovania, ale ako konštatácia. Takéto označenie žalobcu dokonca v časti pomenovanej ako správy bolo spôsobilé vzbudiť dojem, že informácie tam uverejnené by mali byť serióznymi spravodajskými faktami. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že svedok C. B. je odborným zameraním dokonca historik. Podľa svedka žalobca nespĺňa znaky nacistickej ideológie, neprihlásil sa k nacistickej ideológii. Svedok vnímal článok ako pošpinenie a osočenie osoby žalobcu. Podľa svedka nebol článok adekvátne zaradený medzi správy. Svedok nepovažoval predmetné výroky za satiru. Napokon odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie žalobca vytkol, že nacizmus a neonacizmus sú v spoločnosti odsudzované a považované za hnutia alebo ideológie, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potlačeniu základných práv a slobôd osôb. Zavádzajúce nekritické spájanie žalobcu s nacizmom a výroky K. B. nemôže spĺňať atribút všeobecne uznávaných pravidiel slušnosti. Uvedené spôsobuje zmatečnosť rozhodnutia, keď z vyššie uvedených vykonaných dôkazov vyplýva jasná príčinná súvislosť medzi výroky z článku a neprimeraným neprípustným zásahom do práva na ochranu osobnosti žalobcu - ak nie narušením, tak prinajmenšom ohrozením jeho dôstojnosti, vážnosti, cti, postavenia a uplatnenia v spoločnosti, pracovného, súkromného, rodinného života. Z vykonaných dôkazov súd v podstate dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam o absencii príčinnej súvislosti medzi zverejnením článku a ujmom na strane žalobcu.

2.3. Žalobca svoje odvolanie následne doplnil podaním zo dňa 13.8.2020. Nad rámec pôvodného textu odvolania v ňom uviedol, že nemá informácie o tom, či K. B. bol alebo nebol nacist. Žalobca vyjadril v televízii len čiastočný súhlas s individuálnou myšlienkou K. B., ktorú v predmetnej diskusnej relácii počul, a ktorú následne preformuloval do výroku: „Nech ma máte za rasistu všetci, ale ja si myslím, že áno, mali by sme aj my chrániť aj budúcnosť aj bielych detí a nielen tých iných.“ Žalobca odmietol byť na základe čiastočného súhlasu s individuálnym citátom nejakej kontroverznej osobnosti označovaný za nacistu. Žalobca zo svojej vlastnej iniciatívy uviedol v televíznej relácii pozmenenú formuláciu tohto výroku, s ktorou sa stotožňuje, a ktorá je zásadne iná, ako kontroverzný výrok K. B.. Kým K. B. vyzýval iba na ochranu (výlučne) bielych detí, žalobca vyzval chrániť aj budúcnosť aj bielych detí a nielen tých iných. Daný výrok dokazuje, že žalobca v žiadnom prípade nemá nacistické a rasistické zmýšľanie. Vo všeobecnosti je nemysliteľné, aby bol ktokoľvek označovaný za prívrženca nejakej ideológie len preto, že vyjadrí čiastočný alebo úplný súhlas s individuálnou myšlienkou nejakej kontroverznej historickej osobnosti. Ako príklad žalobca uviedol výrok pripisovaný I. D.: „Verím v jedinú vec - v silu ľudskej vôle.“ Je absurdné, aby bol niekto označený za boľševika len na základe čiastočného alebo úplného súhlasu s týmto výrokom. Taktiež svoje odvolanie žalobca doplnil o konštatovanie, že nepochybne je fašizmus odsúdeniahodný, neprijateľný a negatívne vnímaný v spoločnosti. Spájanie kohokoľvek ako fyzickej osoby (aj politika) s fašizmom má jednoznačne difamačný účinok na takú fyzickú osobu. Výroky teda závažným spôsobom vybočili z medzí prijateľnej kritiky. Výroky nemôžu obstáť ani z hľadiska splnenia parametrov literárnej karikatúry, nakoľko nemajú ani minimálny reálny základ (v skutočnosti nie je možné spájať žalobcu žiadnym spôsobom s nacizmom, ani s prihlásením sa k výroku osoby K. B.). Žalobca v tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 146/04 zo dňa 4. apríla 2005.

3. K odvolaniu žalobca sa vyjadril žalovaný. Považoval rozsudok za vecne správny, dôkladne a presvedčivo odôvodnený a stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Žalovaný nesúhlasil s tvrdeniami žalobcu k obsahu, ktorý mal vyplývať zo svedeckých výpovedí svedkov navrhnutých v konaní žalobcom v celom rozsahu. Z výpovede svedkyne Ľ. A. je zrejme, že svedkyňa sa vo svojej výpovedi vyjadrovala najmä k údajným následkom uverejnenia článku na rodinný život žalobcu. V tejto časti je však výpoveď svedkyne pre toto konanie irelevantná, nakoľko samotný žalobca vo svojej výpovedi výslovne uviedol, že uverejnenie článku nemalo žiadny dopad na jeho rodinný život. Žalovaný sa domnieval, že svedkyňa v dôsledku rodinnej väzby so žalobcom vníma a hodnotí článok, resp. výrok, odlišne od toho, ako článok, resp. výrok hodnotí priemerný čitateľ. Zo svedeckej výpovede svedkyne možno konštatovať, že svedkyňa článok nehodnotila v kontexte organickej väzby, nadpisu, perexu a obsahu článku. Zo svedeckej výpovede je zrejme, že svedkyňa považuje výrok za podstatu článku, a teda je odôvodnená domnienka, že svedkyňa výrok neposudzovala v kontexte obsahu celého článku. Zo svedeckej výpovede svedkyne nie je preukázané, že žalobcovu správanie sa po uverejnení článku zmenilo na smutné, alebo že žalobca bol po publikovaní článku uzavretý. S týmto tvrdením žalobcu v

odvolaní sa žalovaný nestotožnil. Výpoveď svedkyne S. Y. je v priamom rozpore s tvrdeniami žalobcu počas konania. Z výpovede svedkyne vyplýva, že akýkoľvek článok uverejnený na intelektovom portáli F.S..sk (vrátane článkov s nadpismi, ktoré obsahujú označenie Sprostosti XXL) považuje za relevantný zdroj informácií. Žalovaný bol toho názoru, že v konaní spoľahlivo preukázal, že nadpis, perex, štýl jazyka použité v článku, samotný obsah článku a ich posúdenie vo vzájomnej väzbe sú odlišné (s dostatočnou rozlišovacou schopnosťou) od tradičných spravodajských a investigatívnych článkov, pričom možno konštatovať, že článok má zjavne karikatúrny a satirický charakter. Z výpovede svedka C. J. nie je zrejmé, či sa svedok oboznámil s celým obsahom článku, a či jeho výpoveď vyplýva z posúdenia celého obsahu článku ako celku. Z výpovede svedka je zrejmé, že negatívne reakcie vo vzťahu k osobe žalobcu registroval aj pred publikovaním článku (po odvysielaní relácie O 5 minút 12). Z predložených dôkazov, najmä zo záznamu relácie RTVS O 5 minút 12, je zrejmé, že žalobcu a členov politickej strany ĽSNS označovali niektorí parlamentní poslanci expresívnymi výrazmi ako podporovateľov extrémnej pravice už aj pred publikovaním článku, resp. pred odvysielaním diskusnej relácie O 5 minút 12. Z tohto dôvodu absentuje súvis týchto verbálnych označení žalobcu s publikovaním článku. Výpoveď svedka Martina Lacka žalovaný považoval za nerelevantnú, nakoľko svedkovi nebol pred výsluchom známy obsah článku. Žalovanému nebolo zrejmé, z akého dôvodu sa žalobca nezaoberal odôvodnením rozsudku v bodoch 39. a 40., ktoré sú podstatné pre posúdenie úvah, ktoré súd viedli k prijatiu výroku rozsudku. S tvrdením žalobcu o tom, že článok je nevhodne umiestnený v sekcii správy, žalovaný uviedol, že priemerný čitateľ si vytvára svoj hodnotiaci úsudok (názor) na ten ktorý článok až po prečítaní celého obsahu článku (vrátane nadpisu a perexu) a nie na základe sekcie, v ktorej je článok zaradený. Súd prvej inštancie ustálil, že v danom prípade je článok svojím obsahom, štýlom písania a svojím nadpisom možné charakterizovať ako politickú satiru.

3.1. Podľa vyjadrenia žalovaného autor článku disponoval v čase jeho prípravy dostatočným skutkovým základom pre formuláciu výroku vo forme politickej satiry, čo v konaní žalovaný spoľahlivo preukázal. V prípade, ak by mal čitateľ článku záujem, mohol sa k záznamu diskusnej relácie RTVS O 5 minút 12 kedykoľvek jednoducho dostať (v archíve RTVS) a jej obsah konfrontovať s obsahom článku a hodnotiacim úsudkom autora, ktorý formuloval vo výroku. Čo do preukázania relevantného skutkového základu pre formuláciu hodnotiaceho úsudku autora, ktorý je predmetom tohto sporu, žalovaný uniesol dôkazné bremeno. K námietke žalobcu, že v konaní nebolo preukázané, že by žalobca bol neonacistom, a ani že by sa žalobca prihlásil k výroku K. B. 14 slov žalovaný uviedol, že predmetné skutočnosti neboli a nie sú predmetom tohto sporu. Z ustálenej judikatúry ESLP a slovenských súdov je zrejmé, že pravdivosť hodnotiacich úsudkov nemožno dokazovať. Žalovaný sa nestotožnil s názorom žalobcu, že výrok nebol podaný v článku v rovine satiry, či glosovania, ale, ako tvrdí žalobca, ako konštatácia. Toto tvrdenie nemá oporu v žiadnom z vykonaných dôkazov a nemožno k nemu dôjsť ani po posúdení článku ako celku. Žalovaný odmietol, že by bol výrok v článku spôsobilý vzbudiť dojem, že informácie uvedené v článku, resp. vo výroku sú pravdivé. K takémuto záveru nemožno podľa názoru žalovaného dospieť z predložených dôkazov, ani z obsahu článku (bez ohľadu na jeho zaradenie do sekcie Správy). Žalovaný sa tiež nestotožnil s názorom žalobcu, že by z vykonaných dôkazov vyplýva údajná, podľa názoru žalobcu jasná príčinná súvislosť medzi výrokom a neprípustným zásahom do práva na ochranu osobností žalobcu. Takýto záver z vykonaného dokazovania nevyplýva. Žalovaný napokon odmietol akékoľvek narušenie alebo čo i len ohrozenie žalobcovej dôstojnosti, vážnosti, cti, postavenia a žalobcovho uplatnenia v spoločnosti, pracovného, súkromného a rodinného života.

4. K vyjadreniu žalovaného podal žalobca repliku. Uviedol v nej, že žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že výpoveď svedka S. Y. je podľa názoru žalovaného v priamom rozpore s tvrdeniami žalobcu vo vzťahu k výpovedi menovaného svedka, pričom žalovaný vôbec neuvádza v čom má spočívať ním tvrdený rozpor. Podľa žalovaného priemerný čitateľ akéhokoľvek článku si vytvára svoj hodnotiaci úsudok (názor) na ten ktorý článok až po prečítaní celého obsahu článku (vrátane nadpisu a perexu) a nie na základe sekcie, v ktorej je článok zaradený. S týmto tvrdením sa nedá súhlasiť, pretože značná časť čitateľov internetových portálov číta len nadpisy, prípadne perexy, a len menšia časť celé články. Dá sa usúdiť, že podľa matematickej zákonitosti počet čitateľov, ktorí si prečítajú celý článok, je vždy menší alebo nanajvýš rovný počtu čitateľov, ktorí prečítajú len časť (nadpis a úvod) článku.

5. K replike žalobcu podal žalovaný dupliku. Uviedol, že sa k výpovedi svedkyne S. Y. obsahlo vyjadril v podaní Vyjadrenie k dokazovaniu, ešte v priebehu prvoinštančného konania. Žalovaný sa ďalej nestotožnil s tvrdeniami žalobcu, že značná časť čitateľov internetových portálov číta iba nadpisy, prípadne perexy článkov, len menšia časť čitateľov internetových článkov číta celé články. Žalobca tento

svoj názor nedoložil žiadnymi podkladmi alebo prieskumami preukazujúcimi jeho pravdivosť. Žalovaný v tejto súvislosti dal do pozornosti nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 448/2012 zo 14. decembra 2012 a sp. zn. II. ÚS 340/09 z 18. septembra 2012.

6. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav v zmysle § 215 ods. 1 C.s.p., vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.).

7. Podľa ustanovenia § 387 ods. 2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 C.s.p.), pričom námietky žalobcu nepovažoval za dôvodné.

8. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

8.1. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

8.2. Podľa článku 19 ods. 1 Ústavy SR každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

8.3. Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

8.4. Podľa článku 26 ods. 1 Ústavy SR sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

9. Každá fyzická osoba má subjektívne osobnostné práva, ktoré jej umožňujú podľa svojej vôle nakladať so svojou osobnosťou, resp. jednotlivými stránkami svojej osobnosti voči ostatným subjektom s rovným právnym postavením vo svojom osobnom a majetkovom záujme, pre svoje všestranné uplatnenie a slobodný rozvoj. Z tohto dôvodu Občiansky zákonník ochraňuje fyzické osoby pred neoprávnenými zásahmi do ich práva na ochranu osobnosti, pričom chráni najmä ich život a zdravie, občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, ako aj súkromie, meno a prejavy osobnej povahy fyzických osôb (§ 11 Občianskeho zákonníka). Za týmto účelom priznáva fyzickým osobám právo najmä domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu ich osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, a aby im bolo dané primerané zadostučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ by sa primerané zadostučinenie nezdalo dostačujúce, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Právna úprava ochrany osobnosti v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka má ústavnoprávny základ vychádzajúci z článku 19 Ústavy, ktorý je zaradený medzi základné ľudské práva a slobody.

10. Svojou publikačnou činnosťou žalovaný ako vydavateľ elektronického média realizoval svoje právo na slobodu prejavu garantované rovnako Ústavou, konkrétne jej článkom 26. Tomuto ústavnému právu zodpovedá právo na slobodu prejavu tak, ako je ustanovené článkom 10 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Sloboda prejavu je v demokratickej spoločnosti jednou z najdôležitejších hodnôt, o ktorej je úplne odôvodnené povedať, že jej existencia je jedným zo základných rozdielov medzi demokratickým a právnym štátom a nedemokratickým totalitným policajným štátom. Privilegované postavenie ako nositeľa slobody prejavu majú novinári, resp. médiá, ktoré sú i Európskym súdom pre ľudské práva označení ako verejný strážny pes (rozsudok Thorgeir Thorgeirson proti Islandu z 25. júna 1992, séria A, č. 239), a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu (Prager a Oberschlick proti Rakúsku z 26. apríla 1995, sťažnosť č. 1594/90, alebo rozsudok Bladet Troms a Stensaas proti Nórsku z 20. mája 1999, sťažnosť č. 21980/93).

11. Vyššie špecifikované právo na ochranu osobnosti a právo na slobodu prejavu nie sú absolútne a súčasne sú z hľadiska právnej sily predpisov, ktoré ich ustanovujú, rovnocenné, preto pri ich vzájomnom konflikte, ku ktorému nevyhnutne musí v niektorých prípadoch dochádzať, je potrebné s ohľadom na všetky okolnosti veci zvážiť, ktorému právu poskytnúť ochranu a uprednostniť ho, a ktoré naopak musí ustúpiť. Právo na slobodu prejavu je limitované priamo ustanovením článku 10 ods. 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktorý ustanovuje, že výkon týchto slobôd [t.j. práv vyplývajúcich zo slobody prejavu], pretože zahŕňa povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré stanovuje zákon, a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, na predchádzanie nepokojom alebo zločinnosti, ochranu zdravia alebo morálky, ochranu povesti alebo práv iných, zabránenia úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci. V našich podmienkach najmä judikatúrou ESĽP a Ústavného súdu SR boli postupne stanovené i hranice práva na ochranu osobnosti, za ktorými toto právo musí ustúpiť dôležitejšiemu záujmu verejnosti na informácie o osobách a veciach verejného záujmu. Toto právo verejnosti na informácie je najčastejšie uspokojované práve činnosťou novinárov.

12. Judikatúra ESĽP, ako aj slovenských súdov je v zásade ustálená v tom, že žalovaný ako masmédiu, požíva zvýšenú ochranu práva na slobodu prejavu vzhľadom na záujem spoločnosti na voľnosti činnosti médií, ktorá je jedným zo základných pilierov demokratickej spoločnosti. Novinári majú (sociálnu) povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať. Novinárom je dokonca pri ich činnosti tiež umožnené používať určitú mieru prehánania a provokácie (rozsudok Perna v. Taliansko z 25. júla 2001). Z judikatúry ESĽP vyplýva, že sloboda prejavu platí nielen pre „informácie“ alebo „myšlienky“ prijímané priaznivo alebo považované za neškodné, ale tiež pre tie ktoré sú nepríjemné, šokujúce alebo znepokojujúce (rozsudok vo veci Lingens proti Rakúsku zo dňa 8. júla 1986). Uvedené znamená, že žalovaný má právo a súčasne i spoločenskú povinnosť informovať aj o skutočnostiach, ktoré sa môžu negatívne dotýkať určitej osoby.

13. Rozsah práva na slobodu prejavu vo vzťahu k informáciám o osobách verejne činných je väčší, ako v prípade tzv. súkromných osôb, teda takých ktoré za verejne činné považovať nemožno. U verejne činných osôb sú aj podľa judikatúry ESĽP dané širšie limity prípustnej kritiky, než u tzv. súkromných osôb (napríklad už spomenutý rozsudok Lingens proti Rakúsku zo dňa 8. júla 1986). V konaní nebolo sporné, že žalobca je osobou verejne činnou, v čase publikovania predmetného článku bol aktívnym politikom, poslancom Národnej rady Slovenskej republiky a podpredsedom politickej strany ĽSNS. Z pomedzi verejne činných osôb sú to práve politici, vo vzťahu ku ktorým sú hranice povolenej kritiky najširšie. Politik sa vedome vystavuje podrobnému skúmaniu všetkých svojich slov a činov zo strany novinárov a verejnosti a vzhľadom na to musí preukazovať väčšiu mieru tolerancie (k uvedenému existuje početná judikatúra Ústavného súdu SR, napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 340/09, sp. zn. I. ÚS 352/2011, sp. zn. I. ÚS 390/2011, sp. zn. I. ÚS 416/2011, sp. zn. IV. ÚS 448/2012, sp. zn. II. ÚS 558/2012, sp. zn. IV. ÚS 492/2012, sp. zn. III. ÚS 385/2012).

14. V článku žalovaného zo dňa 31.3.2017 s nadpisom Sprostosti XXL: „Nie som historik, ale nacista, vražedné čiarové kódy a iné oné“, po perexe v znení: „Sprostosti sme doteraz vydávali skôr sporadicky a nepravidelne. Boli ale vždy veľmi úspešné, a preto prechádzame na skúšobnú pravidelnú bázu - týždennú. Sprostostí bude sedem, ako smrteľných hriechov a ako bonus priložíme odkazy na články, ktoré považujeme za kvalitné a múdre“, nasledoval úvodný text: „Pripomíname, že ide o výber z facebookovej stránky Prečo ľuďom hrabe, ktorá sa orientuje na zbieranie a komentovanie, povedzme, najnemúdrejších výplodov našich spoluobčanov. Držte si klobúky, aby vám nevybuchla hlava, ideme na to.“

14.1. Z tejto citovanej úvodnej časti článku možno predovšetkým úplne bezpečne vyvodiť, že nejde o vážny literárny žáner, ani o tzv. serióznu žurnalistiku. Jazykový štýl i samotný obsah jednoznačne zodpovedá satirickej povahe článku, ktorý má za úlohu zabávať publikum, pre ktoré je určený, pričom nemá ambíciu priniesť vážny, komplexný, vyčerpávajúci žurnalistický rozbor v ňom obsiahnutých tém. Na povahe článku nemôže nič meniť ani jeho formálne zaradenie do sekcie označenej ako „Správy“, je jednoznačne determinovaná obsahom a formou článku. Právo na slobodu prejavu v zásade zahŕňa aj právo rozširovať prejav satirickej, nevážnej povahy, ktorého účelom je baviť publikum, a to dokonca i v smechom určitých osôb alebo javov, ak tento prostriedok nepresiahne prípustné medze. Je všeobecne

známe bez potreby osobitného dokazovania, že portál aktuality.sk sa prevažne venuje serióznej žurnalistike, avšak v jeho obsahu možno nájsť i články bulvárneho charakteru. Odvolací súd dodáva, že v súčasnosti sa každé médium nedá bezvýhradne zaradiť či už medzi seriózne (mienkotvorné) médiá, alebo medzi bulvárne médiá.

15. Vo vzťahu k obsahu článku vytykaného žalobcom bolo v prvom rade v súlade s judikatúrou ESLP potrebné určiť, či sú v nich prítomné skutkové tvrdenia alebo hodnotiace úsudky (Nilsen a Johnsen v. Nórsko, zo dňa 25.11.1999, Feldek v. Slovensko, zo dňa 12.7.2001). Odvolací súd sa v tejto súvislosti plne pridržiava vyčerpávajúceho výkladu, ktorý podal Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4 Cdo 149/2009 zo dňa 31. mája 2010: „Skutkové tvrdenie sa opiera o fakt, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. V zásade platí, že oznámenie pravdivej informácie nezasahuje do práva na ochranu osobnosti, pokiaľ tento údaj nie je podaný tak, že skresľuje skutočnosť, či nie je natoľko intímny, že by odporoval právu na ochranu súkromia či ľudskej dôstojnosti. Z hľadiska pravdivosti skutkových tvrdení nie je nevyhnutné trvať na ich úplnej presnosti, ale je postačujúce, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde, teda stačí, aby pravdivá bola podstatná časť tvrdenia (oznámenia). Porušenie práva na česť, resp. dobrú povesť, môže byť spôsobené len takými skutkovými tvrdeniami, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na cti, resp. dobrej povesti dotknutého subjektu, v očiach ostatných fyzických osôb, a teda pôsobiť difamačne. Či je určité tvrdenie difamujúce, treba posúdiť nielen podľa použitých výrazov a formulácií, ale podľa celkového dojmu s prihliadnutím ku všetkým súvislostiam a okolnostiam, za ktorých k tvrdeniu došlo. Na rozdiel od skutkového tvrdenia hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, a to na základe vlastných (subjektívnych) kritérií. Hodnotiaci úsudok nemožno akokoľvek dokazovať, je však potrebné skúmať, či sa zakladá na pravdivej informácii, či forma jeho verejnej prezentácie je primeraná a či zásah do osobnostných práv je nevyhnutným sprievodným javom kritiky, to znamená, či primárnym cieľom kritiky nie je hanobenie či zneuctenie danej osoby. Treba teda rozlišovať medzi kritikou prípustnou (oprávnenou) a medzi kritikou, ktorá môže tvoriť podstatu neoprávneného porušenia práva na česť (dobrú povesť). Ak má byť kritika prípustná, musí byť vecná, konkrétna a primeraná (zodpovedajúca) čo do obsahu, formy a miesta. Vecnosť kritiky vyžaduje, aby kritika vychádzala z pravdivých skutočností (podkladov) ako premís pre hodnotiaci úsudok. Hodnotiaci úsudok musí byť totiž záverom, ktorý možno na základe uvedených skutočností logicky dovodiť. Konkrétnosť kritiky znamená, že hodnotiaci úsudok sa musí opierať o konkrétne skutočnosti. Primeranosť kritiky čo do obsahu, formy a miesta (použitými výrazmi, formuláciami, spojeniami), znamená, že nevybočuje z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného a zároveň spoločensky uznávaného účelu (cieľa).“

15.1. Ako bolo uvedené už v úvode článku zo dňa 31.3.2017, jeho vlastný obsah je tvorený výberom z facebookovej stránky Prečo ľuďom hrabe sprevádzaným komentármi autora článku. Pre toto konanie je relevantný obrázok s fotkou žalobcu pochádzajúci z menovanej facebookovej stránky, na ktorom sú v bublinách uvedené výroky: Holokaust neodsudzujem ani neschvaľujem. Nie som historik... preto sa v politike venujem veciam, ktorým rozumiem. Napríklad očkovaní.“ Pred týmto obrázkom je žalobcom vytykaný komentár autora článku v znení: „Mediálnou udalosťou týždňa bolo asi vystúpenie nacistu Uhríka v diskusnej relácii RTVS. Hovorím nacistu, lebo sa k tomu sám v priamom prenose prihlásil. Odmietol sa vyjadriť k deportáciám Židov zo Slovenska s tým, že nie je historik a verejne sa prihlásil k výroku K. B. 14 slov, čo je jednou z mantier nacizmu (14 je číselným symbolom). No a Admin Obézny chrapúň pripravil tento zemitý obrázok.“ Táto časť článku obsahuje výrok, ktorý súd prvej inštancie správne posúdil ako hodnotiaci úsudok autora, ktorý pokladá žalobcu za nacistu. Skutkový základ, z ktorého autor hodnotiaceho úsudku vychádzal, je priamo v článku označený, je ním vystúpenie žalobcu v televíznej relácii O 5 minút 12. Toto vystúpenie autor článku znovu hodnotiacimi úsudkami komentoval tak, že žalobca sa odmietol vyjadriť k deportáciám Židov zo Slovenska s tým, že nie je historik a verejne sa prihlásil k výroku K. B. 14 slov. Inými slovami autor článku komentoval vystúpenie žalobcu v televíznej relácii, pričom na jeho základe dospel k hodnotiacim úsudkom uvedeným v článku.

15.2. V prípade hodnotiacich úsudkov, ako už bolo uvedené, neprichádza do úvahy skúmať ich pravdivosť. Nie je teda predmetom tohto konania preukázať alebo vyvrátiť to, či má byť žalobca „nacist“, ani či sa vnútorne subjektívne s nacizmom identifikuje alebo s ním nesúhlasí. Predmetom skúmania z hľadiska pravdivosti môže byť len to, či existuje skutkový podklad, z ktorých hodnotiace úsudky vychádzajú, a či tento podklad logicky umožňuje dané hodnotiace úsudky prijať. Nie je pritom vylúčené,

aby existujúci skutkový podklad umožňoval prijať aj iné hodnotenie, je na pôvodcovi prejavu, ako určitú skutočnosť vyhodnotiť.

15.3. Z obsahu predmetnej relácie, ktorej nahrávku súd prvej inštancie ako dôkaz vykonal, vyplýva, pričom v konaní to ani nebolo sporné, že žalobca okrem iného uviedol: „...jeden výrok sa mi páčil. Musíme chrániť budúcnosť bielych detí na tom nevidím nič zlé.“ Ďalej uviedol: „...nech ma máte všetci za rasistu, ale ja si myslím, áno, mali by sme chrániť my aj budúcnosť bielych detí, nielen tých iných.“ Odvolací súd považuje toto vyjadrenie žalobcu za spôsobilý základ pre hodnotiaci úsudok o prihlásení sa k danému výroku pripisovanému K. B. (skutočnosť, že v relácii preberaný výrok označovaný aj ako „14 slov“, sa pripisuje K. B., nebola v konaní sporná). Je to jedna z možných interpretácií vyjadrenia žalobcu, ktorý síce mal výhrady voči presnej formulácii výroku K. B., ale prezentoval k nemu v zásade pozitívny postoj a ďalej ho rozvíjal, resp. upravoval.

15.4. Reálny skutkový základ má i hodnotiaci úsudok autora článku: „Odmietol sa vyjadriť k deportáciám Židov zo Slovenska s tým, že nie je historik.“ Žalobca v predmetnej televíznej relácii uviedol: „Neviem sa k tomu vyjadriť, rešpektujem, že si pripomíname výročie nejakých transportov. Ja som vtedy nežil, nepamätám si to, nezažil to nikto z nás. Beriem to ako historickú udalosť, ak mám byť úprimný zaujíma ma to len ako dejinná udalosť.“ Následne doplnil: „Je nám ľúto každého transportovaného alebo vyvezeného človeka. Tak sa to riešiť nemá. Takéto populačné problémy sa neriešia týmto spôsobom. Nevieť sa k tomu vyjadriť. Nevieť či čakáte, že budem cítiť nejaký syndróm večnej viny.“ Na otázku, prečo neodsúdi deportácie židovského obyvateľstva zo Slovenska žalobca odpovedal: „Pretože nie som historik a neviem, aké boli historické okolnosti... nekladajte mi nejaké historické názory, ku ktorým sa neviem vyjadriť, pretože nie som historik.“ Možno teda uzavrieť, že žalobca sa opakovane odmietol konkrétne vyjadriť k problematike deportácií Židov z územia Slovenska a svoju neochotu vyjadriť sa, resp. konkrétnejšie odsúdiť ich zdôvodnil aj tým, že nie je historik. Vyššie citovaný hodnotiaci úsudok autora článku je síce zjednodušeným a zostručeným tvrdením, avšak podľa názoru odvolacieho súdu je nepochybne podložený skutočnými výroky žalobcu v televíznej relácii O 5 minút 12. Treba podotknúť, že hoci nikto nemôže žalobcu nútiť, aby sa vyjadroval k určitým verejným otázkam, aj z odmietnutia vyjadriť sa je prípustné vyvodzovať hodnotiace úsudky.

15.5. Keď na základe vyššie popísaného vystupovania žalobcu v televíznej relácii O 5 minút 12, keď sa odmietol vyjadriť k deportáciám Židov a vyjadril s výhradami kladný postoj k výroku o potrebe ochrane bielych detí, autor článku vyslovil hodnotiaci úsudok, že žalobca je „nacistu“, ide nepochybne o veľmi tvrdú kritiku žalobcu (význam tohto pojmu je v spoločnosti vo všeobecnosti vnímaný veľmi negatívne), avšak nemožno o tejto kritike povedať, že by neexistoval žiaden reálny základ, z ktorého by ju bolo možné odvodiť. Je na pôvodcovi prejavu, akú z prípadne viacerých možných interpretácií vystupovania žalobcu, si osvojí a verejne ju prezentuje.

16. V posudzovanej veci nie je potrebné skúmať, či mal článok potenciál pôsobiť na žalobcu difamujúco, označenie určitej osoby za nacistu je vo všeobecnosti vždy difamujúce, ale či takýto hoci aj difamujúci prejav v tomto prípade vybočil z rámca slobody prejavu, a teda spôsobil neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu. Exces z medzí slobody prejavu v tomto prípade nie je možné vidieť v nepravdivosti skutkových tvrdení žalovaného, nakoľko žiadne skutkové tvrdenia žalovaný neprezentoval. Nie je ho možné pozorovať ani v absencii reálneho skutkového základu pre hodnotiace úsudky žalovaného, ide teda o vecnú kritiku. Uvedené vyplýva z výkladu vyššie, ktorým sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie. Z hľadiska formy prednesenej kritiky, tá je použitým výrazovým prostriedkom „nacistu“ tvrdá, avšak inak neobsahuje ďalšie znevažujúce označenia či prívlastky týkajúce sa osoby žalobcu. Označenie „nacistu“ je zjavne chápané v politickom zmysle, ide teda o názor autora článku na to, aké politické postoje žalobca zastáva, nejde o použitie termínu „nacistu“ v prenesenom význame ako nadávky či urážky. Z hľadiska cieľa kritiky nešlo o samoučelnú urážlivú kritiku žalobcu, ale o hodnotenie kontroverzného verejného vystúpenia žalobcu, ktoré malo súvislosť s výročím založenia tzv. Slovenského štátu (14. marca, článok publikovaný 31. marca 2017), ktorého štátny režim je vo všeobecnosti považovaný za fašistický. Formu ani obsah článku v zmysle uvedeného odvolací súd nedohodnotí ako neprimerané a prednesenú kritiku ako neoprávnenú.

17. V súlade s už citovanou judikatúrou EŠLP zohľadniť treba aj status žalobcu ako osoby verejne činnejš - politika a status žalovaného ako vydavateľa internetového média. Rozsah ochrany osobnosti u žalobcu ako politika je podstatne zúžený (Lingens proti Rakúsku). Žalobca svojim politickým

vystúpením v televíznej relácii dobrovoľne prijal, že jeho verejnej prednesené výroky môžu byť predmetom následného komentovania, hodnotenia či kritiky. Verejnosť a zvlášť novinári majú právo vyjadrenia politikov komentovať a publikovať o nich hodnotiace úsudky. V demokratickej spoločnosti je nevyhnutné rešpektovať právo podrobiť verejné vyjadrenia politikov i veľmi tvrdej kritike a dokonca tiež zosmiešňovaniu (Thorgeir Thorgeirson proti Islandu, Prager a Oberschlick proti Rakúsku, Bladet Troms a Stensaas proti Nórsku). Odvolací súd podotýka, že hodnotiace úsudky uvedené v článku sa týkajú žalobcu výlučne ako politika, teda nie jeho súkromia, resp. jeho intímnej sféry, kde by bol rozsah ochrany jeho osobnosti väčší a dovolená miera kritiky limitovanejšia. Predmetom kritiky boli vyjadrenia (resp. odmietnutie sa vyjadriť) žalobcu ako politika o veciach verejných. Odvolací súd v tomto prípade nenachádza právny dôvod na uprednostnenie žalobcovho práva na ochranu osobnosti pred právom žalovaného na slobodu prejavu.

18. Pokiaľ ide o argument žalobcu, že obsah článku neumožňuje čitateľovi vytvoriť si vlastný úsudok o danej problematike (poukazujúc pritom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 61/2000 publikovaný v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 14/2001), odvolací súd uvádza, že je potrebné prihliadať i na žáner, v rámci ktorého sú hodnotiace úsudky publikované. V satirickom odľahčenom žánri v bulvárne ladenom článku, o aký v tomto prípade išlo, čím sa už odvolací súd zaoberal, nejde o komplexné informovanie čitateľa, ale o jeho pobavenie či šokovanie. Tomu je prispôsobený rozsah i obsah článku a podľa názoru odvolacieho súdu nie je dôvod predpokladať, že bežný čitateľ by daný článok (s titulkom začínajúcim ako: „Sprostosti XXL“) vnímal ako serióznou vysokú žurnalistiku a utváral si na jej základe definitívnu mienku o osobách a javoch v článku spomenutých. Nie je možné na satirický žáner klásť požiadavky na podrobné a precízne odôvodnenie každého hodnotiaceho úsudku, tento žáner už zo svojej podstaty nemá ambíciu byť suchý, objektívny či neutrálny, práve naopak, pričom reaguje zvyčajne na aktuálne udalosti, ktoré sú predmetom verejnej debaty, z tohto dôvodu ich nie je ani potrebné priamo v článku zasadzovať do kontextu. Predmetný článok napriek tomu aspoň odkazoval na kontext - vtedy aktuálne vydanie televíznej relácie *O 5 minút 12*, o ktorom žalovaný v rámci svojej obrany správne uviedol, že je dostupné širokej verejnosti v archíve RTVS (túto skutočnosť ako všeobecne známu nie je potrebné dokazovať), pričom v prípade hlbšieho záujmu si každý čitateľ môže po vzhliadnutí tejto relácie urobiť názor sám.

19. Odvolací súd sa z vyššie uvedených dôvodov zhoduje so súdom prvej inštancie, že žalobca nepreukázal splnenie predpokladov pre priznanie morálnej satisfakcie vo forme ospravedlnenia. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za porušenie práva na ochranu osobnosti sú (1) neoprávnený (protiprávny) zásah, (2) vznik ujmy na osobnostných právach a (3) príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a vznikom ujmy. Pokiaľ ide o neoprávnený zásah, tento musí byť protiprávny, nesmú byť naplnené podmienky okolností vylučujúcich protiprávnosť alebo tzv. zákonné licencie. Za protiprávne konanie sa nemôže považovať zásah do sféry osobnostných práv, ktorý predstavuje výkon určitého práva na strane pôvodcu zásahu. Žalobca teda nepreukázal hneď prvý predpoklad, a to existenciu neoprávneného zásahu do svojho práva na ochranu osobnosti. V tomto prípade boli splnené všetky podmienky, pre ktoré právo žalobcu na ochranu osobnosti muselo ustúpiť právu žalovaného na slobodu prejavu. Konanie žalovaného preto nebolo protiprávne a vzniknutý zásah nebol neoprávnený. Za týchto okolností už nemalo význam zaoberať sa účinkami predmetného článku na žalobcove osobnostné práva, hoci tak súd prvej inštancie urobil.

20. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p..

21. Záverom odvolací súd dodáva, že v záhlaví napadnutého rozsudku súd prvej inštancie chybné označil žalovaného ako „Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., so sídlom Prievozská 14, Bratislava, IČO: 00 678 155“. Uznesením č. k. 9C/7/2018-94 zo dňa 30. júla 2018 súd prvej inštancie rozhodol o tom, že v konaní bude pokračovať so spoločnosťou Ringier Axel Springer SK, a.s., so sídlom Prievozská 14, Bratislava, IČO: 51 251 761, ako s právnym nástupcom pôvodného žalovaného spoločnosti Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., so sídlom Prievozská 14, Bratislava, IČO: 00 678 155. Súd prvej inštancie s právnym nástupcom pôvodného žalovaného následne aj konal a aj napriek tomu v záhlaví napadnutého rozsudku nesprávne ako žalovaného uviedol pôvodného žalovaného Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., so sídlom Prievozská 14, Bratislava, IČO: 00 678 155. Nakoľko teda v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku došlo k chybe v písaní spočívajúcej v nesprávnom označení žalovaného v jeho

záhlaví, odvolací súd predmetnú chybu opravil v súlade s § 224 C.s.p. v spojení s § 378 ods. 1 C.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto mu vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, keď o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).